Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0231

Druhý Svetový samit o sociálnom rozvoji

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. októbra 2025 o druhom Svetovom samite o sociálnom rozvoji (2025/2654(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (Zmluva o EÚ), najmä na jej článok 3,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, najmä na jej články 9, 10, 19, 45 až 48 a 145 až 161,

– so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,

– so zreteľom na Európsku sociálnu chartu,

– so zreteľom na Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach,

– so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv (EPSP) vyhlásený a podpísaný Európskym parlamentom, Radou a Komisiou 17. novembra 2017,

– so zreteľom na Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv a na jeho hlavné cieľové hodnoty do roku 2030,

– so zreteľom na vyhlásenie z La Hulpe o budúcnosti Európskeho piliera sociálnych práv, ktoré 16. apríla 2024 podpísali Európsky parlament, Komisia, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Rada,

– so zreteľom na Európsku záruku pre deti,

– so zreteľom na európsku stratégiu pre rodovú rovnosť a na Plán pre práva žien,

– so zreteľom na európsku Stratégiu v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím,

– so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja, najmä na

ciele 1, 2, 8 a 10,

– so zreteľom na Kodanskú deklaráciu o sociálnom rozvoji zo 14. marca 1995,

– so zreteľom na základné dohovory Medzinárodnej organizácie práce (MOP),

– so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia č. OSN 78/318 zo 16. júla 2024 o postupoch svetového sociálneho samitu s názvom Druhý Svetový samit o sociálnom rozvoji,

– so zreteľom na Pakt pre budúcnosť prijatý na samite OSN v septembri 2024,

– so zreteľom na politické vyhlásenie prijaté na politickom fóre na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj pod záštitou Valného zhromaždenia OSN v septembri 2023,

– so zreteľom na článok 136 ods. 2 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci,

A. keďže udržateľný rozvoj je základnou zásadou Zmluvy o EÚ; keďže 17 cieľov udržateľného rozvoja je stredobodom Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú v roku 2015 prijali všetky členské štáty OSN; keďže záväzok EÚ k Agende 2030 sa premietol do súboru transformačných politík EÚ;

B. keďže v celej EÚ pretrvávajú značné nerovnosti medzi ľuďmi a regiónmi, najmä nerovnosť v príjmoch a rodová nerovnosť, pričom inflácia a rastúce životné náklady neúmerne postihujú domácnosti s nízkymi príjmami a zraniteľné domácnosti; keďže kríza v oblasti bývania zostáva v celej EÚ veľkou výzvou, čo vedie k vylúčeniu z bývania, neistote bývania, zvýšeným nákladom na bývanie a neprimeranosti bývania; keďže tieto otázky majú negatívny vplyv na sociálnu súdržnosť, vzostupnú sociálnu konvergenciu a sociálny blahobyt obyvateľov EÚ; keďže niektoré štúdie naznačujú, že v Európe 10 % najbohatších ľudí na kontinente vlastní ohromujúcich 67 % jeho bohatstva, zatiaľ čo spodná polovica dospelých má len 1,2 % tohto bohatstva[1]; keďže v roku 2023 Giniho koeficient pre EÚ27 predstavoval 29,6 % a od roku 2014 vykazuje mierny pokles, pričom 13 členských štátov sa nachádza nad týmto priemerom[2];

C. keďže EÚ sa v Akčnom pláne na realizáciu Európskeho piliera

---

1 Správa o celosvetovom bohatstve za rok 2023, Credit Suisse AG.

2 Living conditions in Europe – income distribution and income inequality (Životné podmienky v Európe – rozdelenie príjmov a príjmová nerovnosť), Eurostat, november 2024.

sociálnych práv zaviazala znížiť do roku 2030 počet osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením aspoň o 15 miliónov vrátane aspoň piatich miliónov detí; keďže v takmer polovici členských štátov údaje naznačujú poľutovaniahodné zvrátenie pokroku v znižovaní chudoby; keďže jedno dieťa z piatich je v Európskej únii aj naďalej ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením; keďže v prípade, že bude súčasný trend pokračovať, EÚ nedosiahne svoj cieľ do roku 2030; keďže viac ako jedného z desiatich Európanov okrem toho postihuje energetická chudoba, čo prehlbuje nerovnosť; keďže situácia je v celosvetovom meradle ešte horšia, pričom takmer 700 miliónov ľudí žije v extrémnej chudobe a ďalšie 2,8 miliardy ľudí žije medzi hranicou extrémnej chudoby a normou 6,85 USD na deň[1], a až 35 % ľudí, ktorí sa dostali z chudoby, za posledné tri desaťročia do chudoby postupne opätovne upadlo;

D. keďže sa dosiahol pokrok pri dosahovaní cieľa EÚ v oblasti zamestnanosti, konkrétne, aby do roku 2030 našlo zamestnanie aspoň 78 % osôb vo veku 20 až 64 rokov; keďže podľa hospodárskej prognózy Komisie na jeseň 2024 dosiahla miera zamestnanosti v EÚ 75,8 %; keďže v dvoch tretinách členských štátov bol rast zamestnanosti v roku 2023 na dobrej ceste, aby sa do roku 2030 dosiahol národný cieľ; keďže napriek tomu pretrvávajú značné problémy, ako sú rozdiel v zamestnanosti žien a mužov a vysoká miera nezamestnanosti v niektorých členských štátoch, pretrvávajúca segmentácia trhu práce, nedostatočná sociálna ochrana, vysoký výskyt neistej práce a neštandardných foriem zamestnania[2] a pretrvávajúce rozdiely v prístupe ku kvalitnému zamestnaniu v rôznych odvetviach a regiónoch; keďže v roku 2024 bolo ohrozených chudobou 66,6 % nezamestnaných osôb a 10,9 % zamestnaných osôb[3];

E. keďže nedostatočné výsledky v oblasti základných zručností, ako sú čítanie, matematika a prírodné vedy, v EÚ narastajú, a to najmä medzi znevýhodnenými študentmi; keďže tieto nerovnosti vo vzdelávaní oslabujú možnosť rovnakého prístupu k ďalšiemu vzdelávaniu, príležitostiam odbornej prípravy a kvalitnému zamestnaniu a prispievajú k pretrvávaniu sociálneho vylúčenia a vylúčenia z trhu práce;

F. keďže EÚ prijala cieľ, aby sa do roku 2030 každoročne zúčastnilo na odbornej príprave aspoň 60 % dospelých; keďže členské štáty prijali záväzné národné ciele, aby dosiahli tento hlavný cieľ, a keďže

---

1 Poverty, Prosperity, and Planet Report 2024 (Správa o chudobe, prosperite a planéte z roku 2024), Svetová banka.

2 Living and working in Europe 2024 (Život a práca v Európe v roku 2024), Eurofound, 2025.

3 Living conditions in Europe - poverty and social exclusion (Životné podmienky v Európe – chudoba a sociálne vylúčenie), Eurostat, apríl 2025.

súčasná miera účasti v členských štátoch je len 39,5 %;

G. keďže demografické výzvy vrátane starnutia obyvateľstva, nízkej pôrodnosti a vyľudňovania vidieka, keď sa najmä mladí ľudia sťahujú do mestských oblastí, by mohli zhoršovať hospodárske nerovnosti a narúšať sociálny pokrok a atraktívnosť regiónov EÚ, trhy práce, verejnú infraštruktúru, a tým aj udržateľnosť systémov sociálneho zabezpečenia a ďalej prehlbujú regionálne rozdiely v EÚ; keďže tieto výzvy preto predstavujú štrukturálnu výzvu pre hospodárstvo EÚ; keďže integrácia migrantov do trhu práce môže zmierniť nedostatok pracovnej sily na trhu práce; keďže medzi faktory prispievajúce k nízkej pôrodnosti patria chýbajúci všeobecný prístup verejnosti k štruktúram starostlivosti o deti (od narodenia do 3 rokov) a k terciárnemu vzdelávaniu, nedostatok cenovo dostupného bývania, chýbajúce alebo nedostatočné prídavky na deti a nedostatočná platená rodičovská dovolenka;

H. keďže nedostatok pracovnej sily a zručností sa v celej EÚ zvyšuje a je spôsobený demografickými zmenami, zelenou a digitálnou transformáciou a dopytom po nových zručnostiach; keďže zlé pracovné podmienky a nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami v určitých odvetviach priamo obmedzujú schopnosť EÚ prilákať a udržať si talenty, a to tak z tretích krajín, ako aj v rámci EÚ; keďže kvalitné zamestnanie s vyššími mzdami a stabilitou pracovných miest, ako aj integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín do trhov práce môžu pomôcť riešiť tieto výzvy;

I. keďže zo správy nadácie Eurofound za rok 2024 vyplýva, že miera samovrážd sa od roku 2021 po desaťročiach poklesu zvyšuje; keďže je potrebné vynaložiť viac úsilia na riešenie príčin duševných porúch v rámci pracovných a životných podmienok[1];

J. keďže sociálne hospodárstvo vrátane sociálnych podnikov zahŕňa rôzne typy súkromných subjektov, ktoré sú nezávislé od verejných orgánov, ako sú družstvá, spoločnosti vzájomnej pomoci, združenia (vrátane charitatívnych organizácií), nadácie (vrátane sociálnych podnikov pre pracovnú integráciu) a ďalšie právne formy v závislosti od jednotlivých členských štátov EÚ; konštatuje, že táto rozmanitosť podnikov a organizácií, ktoré pôsobia vo všetkých oblastiach činnosti, má spoločnú silnú identitu založenú na spoločných hodnotách a charakteristikách, ako je rodová rovnosť, miestna a regionálna zodpovednosť, citlivosť na klimatické a environmentálne výzvy, začlenenie a demokratická správa vecí verejných a umiestňovanie jednotlivcov a sociálnych účelov nad kapitál, aby sa väčšina ziskov opätovne investovala – čo obmedzuje rozdeľovanie členom alebo akcionárom – s cieľom dosiahnuť ciele organizácie v oblasti

---

[1] Duševné zdravie v Európskej únii a Nórsku: rizikové skupiny, trendy, služby a politiky, Eurofound, vyjde v roku 2025.

udržateľného rozvoja alebo slúžiť kolektívnemu a verejnému záujmu;

K. keďže s ohľadom na veľmi pomalé znižovanie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov z výskumu nadácie Eurofound vyplýva, že mnohé členské štáty doteraz nezaviedli žiadne opatrenia v oblasti transparentnosti odmeňovania a že väčšina vnútroštátnych nástrojov, ktoré sú v súčasnosti zavedené, nevyžaduje rovnaké ohodnotenie každej práce[1];

L. keďže spravodlivá mobilita pracovnej sily je zakotvená v zmluvách a prináša príležitosti podnikom a pracovníkom a mala by sa podporovať medzi pracovníkmi v rámci EÚ, ako aj medzi pracovníkmi z tretích krajín, pričom by sa prostredníctvom legálnych spôsobov migrácie, ako aj rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie a boja proti nedeklarovanej práci malo zabezpečiť úplné dodržiavanie a presadzovanie pracovných a sociálnych práv, a to aj pre štátnych príslušníkov tretích krajín;

M. keďže vďaka tripartitnej štruktúre a širokému členstvu je MOP považovaná za lídra v oblasti globálnych pracovných noriem; keďže v rámci poslania MOP, ktorým je podpora sociálnej spravodlivosti, sa jej základné zásady a práva v práci zameriavajú na zabezpečenie spravodlivého a dôstojného pracovného prostredia pre všetkých vrátane slobody združovania a práva na kolektívne vyjednávanie, odstránenia všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce, účinného zrušenia detskej práce, odstránenia diskriminácie v zamestnaní a povolaní a práva na bezpečné a zdravé pracovné prostredie; keďže v kontexte EÚ sú tieto práva chránené zmluvami EÚ, Chartou základných práv a *acquis* EÚ v oblasti pracovného práva; keďže niektoré členské štáty čelia výzvam pri vykonávaní a presadzovaní týchto povinností;

N. keďže sociálni partneri a organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní dôstojných pracovných podmienok a podpore sociálnej spravodlivosti a rovnosti; keďže podľa výskumu je priemyselná demokracia úzko spojená s kvalitou práce a zamestnanosťou a konkurencieschopnosťou priemyslu[2];

1. domnieva sa, že Komisia a členské štáty by mali zintenzívniť svoje úsilie o vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv v súlade s vyhlásením z La Hulpe a prostredníctvom ambicióznej aktualizácie akčného plánu, aby sa dosiahli hlavné cieľové hodnoty do roku 2030; vyzýva Komisiu, aby v rámci aktualizovaného akčného plánu podľa potreby doplnila súčasné hlavné ciele a predložila legislatívne

---

1 Ďalšie skúsenosti s transparentnosťou odmeňovania, Eurofound, vyjde v roku 2025.

2 Measuring key dimensions of industrial relations and industrial democracy (Meranie kľúčových rozmerov pracovnoprávnych vzťahov a priemyselnej demokracie), Eurofound, december 2023.

iniciatívy na úplné vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv;

2. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali s Európskym parlamentom pri vypracúvaní novej Európskej sociálnej dohody pre budúcnosť s jasnými záväzkami a investíciami v týchto oblastiach: zníženie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia v EÚ a dosiahnutie nulovej bilancie emisií v EÚ do roku 2050;

3. uznáva, že tri hlavné témy Svetového samitu o sociálnom rozvoji, ktorý sa konal v roku 1995 v Kodani a ktoré sa považujú za tri piliere sociálneho rozvoja, a to odstránenie chudoby, plná a produktívna zamestnanosť a dôstojná práca pre všetkých, ako aj sociálne začlenenie, sú naďalej relevantné a dôležité a vzájomne súvisia a navzájom sa posilňujú;

4. zdôrazňuje, že je dôležité používať sociálny prehľad a rámec sociálnej konvergencie na identifikáciu rizík a sledovanie pokroku pri dosahovaní vzostupnej sociálnej konvergencie, znižovaní nerovností, posilňovaní systémov sociálnej ochrany a podpore dôstojných pracovných podmienok a podporných opatrení, aby sa zaistila spravodlivosť pri transformácii; zdôrazňuje, že v tejto súvislosti treba zabezpečiť udržateľnú, sociálne spravodlivú a inkluzívnu Európu, v ktorej sú sociálne práva plne chránené; pripomína, že občania EÚ považujú sociálnu Európu za jednu zo svojich priorít; preto zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia urýchlene predložila balík opatrení v oblasti kvalitných pracovných miest vrátane nevyhnutných legislatívnych iniciatív a investícií na zabezpečenie kvalitných pracovných miest;

5. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali demokraciu na pracovisku, sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie a ochranu práv pracovníkov, najmä v kontexte zelenej a digitálnej transformácie; zdôrazňuje, že v budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR) naďalej treba vyčleniť dostatočné zdroje na podporu sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania a posilnenie budovania kapacít pre sociálnych partnerov; vyzýva na ďalšie úsilie o zabezpečenie rovnakej odmeny za rovnakú prácu mužov a žien, zvýšenie transparentnosti odmeňovania a riešenie rodovej nerovnosti s cieľom odstrániť rozdiely v odmeňovaní, dôchodkoch a zamestnanosti žien a mužov v EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uplatňovali hľadisko rodovej rovnosti vo všetkých oblastiach politiky a právnych predpisoch;

6. žiada zintenzívniť úsilie v boji proti násiliu, diskriminácii a obťažovaniu vo svete práce; zdôrazňuje význam preventívnych a ochranných opatrení na pracovisku v záujme ochrany pohody a telesného a duševného zdravia pracovníkov; berie na vedomie nárast psychických ťažkostí súvisiacich s prácou, ktoré sú spojené s novými formami organizácie práce, neustálym pripojením a digitálnym

dohľadom[1];

7. pripomína, že v Agende 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijala OSN, a v súvisiacich cieľoch sa uznáva, že odstránenie chudoby vo všetkých jej formách a rozmeroch vrátane extrémnej chudoby je najväčšou celosvetovou výzvou a nevyhnutnou požiadavkou udržateľného rozvoja a že by sa pri tom nemalo zabudnúť na nikoho, pričom najskôr by sa pozornosť mala zamerať na tých, ktorí zaostávajú najviac; preto požaduje holistický pohľad na odstraňovanie chudoby, sociálnu ochranu a začlenenie a tiež to, aby sa v budúcom VFR navrhla ambiciózna stratégia doplnená dostatočnou podporou na základe nadchádzajúcej iniciatívnej správy Európskeho parlamentu o stratégii EÚ v oblasti boja proti chudobe, ako aj ambiciózny plán cenovo dostupného bývania s cieľom vyriešiť krízu v oblasti bývania a bojovať proti bezdomovectvu; zdôrazňuje, že tieto nové iniciatívy musia dopĺňať ďalšie súvisiace stratégie EÚ, aby sa zabezpečil viacrozmerný prístup k boju proti chudobe; pripomína, že už v roku 2020 odhadla Komisia, že sociálne investície sú o 192 miliárd EUR ročne nižšie, ako sa vyžaduje na splnenie potrieb občanov; v tejto súvislosti vyzdvihuje úlohu príslušných európskych fondov v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu a zdôrazňuje potrebu zachovať v budúcom VFR silné samostatné nástroje na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu;

8. ďalej pripomína úlohu, ktorú EÚ zohráva v sociálnom rozvoji tretích krajín, a to aj prostredníctvom fondov, ako je Globálna Európa; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že viaceré krajiny stiahli finančné prostriedky na rozvoj vrátane sociálneho rozvoja, čo má ničivé dôsledky na životy ľudí a ich živobytie; naliehavo vyzýva EÚ, aby v súčasnom a budúcom VFR pokračovala vo svojom pevnom odhodlaní podporovať sociálny rozvoj v zahraničí s cieľom zaistiť stabilitu a stabilné financovanie a aby spolupracovala so všetkými príslušnými aktérmi v záujme zabezpečenia trvalého záväzku plniť ciele sociálneho rozvoja na celom svete;

9. naliehavo vyzýva všetky členské štáty, aby zvýšili úsilie o odstránenie chudoby detí, a preto prijali národné akčné plány v oblasti Európskej záruky pre deti, a vyzýva Komisiu na zabezpečenie toho, aby boli na túto záruku v budúcom VFR vyčlenené podstatné rozpočtové zdroje;

10. víta nedávne prijatie smernice o práci pre platformy[2] ako prelomový krok smerom k ochrane pracovníkov v digitálnom hospodárstve; zdôrazňuje potrebu rozšíriť rovnakú ochranu na pracovníkov vo všetkých odvetviach ovplyvnených umelou inteligenciou a zabezpečiť,

---

1 Living and Working in the EU e-survey 2024 (Elektronický prieskum o živote a práci v EÚ v roku 2024), Eurofound, 2024.

2 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2831 z 23. októbra 2024 o zlepšení pracovných podmienok v oblasti práce pre platformy (Ú. v. EÚ L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj).

aby sa zásada „kontroly človekom“ stala záväznou normou, a opakuje výzvu na nové právne iniciatívy v oblasti umelej inteligencie a algoritmického riadenia na pracovisku, ako aj týkajúce sa práva na odpojenie; pripomína, že zavádzanie systémov umelej inteligencie by malo byť v súlade so zelenou transformáciou a s cieľmi v oblasti klímy; podčiarkuje potrebu vytvoriť udržateľné a kvalitné pracovné miesta v odvetviach, ktoré sa rozvíjajú alebo ktoré boli transformované v priebehu dvojakej transformácie, a posilniť právny rámec na riadenie a predvídanie transformácie, pričom treba zároveň podporovať úlohu a účasť sociálnych partnerov a presadzovať inkluzívne politiky trhu práce;

11. zdôrazňuje, že je potrebné vyvíjať ďalšie úsilie o zabezpečenie poskytovania bezplatného kvalitného verejného vzdelávania, politík kvalitnej odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania a zaručiť všeobecný prístup k nim, čo povedie ku kvalitným pracovným miestam zaisťujúcim dôstojné mzdy; konštatuje, že strategické programy zvyšovania úrovne zručností, rekvalifikácie a odbornej prípravy musia byť dostupné všetkým pracovníkom vrátane tých so zdravotným postihnutím, a to v kombinácii s príspevkom na odbornú prípravu, a mali by byť takisto prispôsobené potrebám a schopnostiam pracovníkov; požaduje preto zavedenie individuálneho práva na odbornú prípravu a zvyšovanie úrovne zručností pre pracovníkov na úrovni EÚ;

12. zdôrazňuje, že vzhľadom na klimatickú krízu a krízu biodiverzity a hospodárske a demografické výzvy by sa nemalo zabúdať na žiadnu generáciu ani región v rámci EÚ, a to ani teraz, ani v budúcnosti, a že by sa mal zaistiť univerzálny prístup k spravodlivej transformácii pre všetkých; požaduje predloženie iniciatív na podporu mladých aj starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím, ako aj opatrenia pre regióny, ktoré čelia úbytku obyvateľov, napríklad lepší a bezbariérový prístup k infraštruktúre vrátane verejnej dopravy, digitálnej pripojiteľnosti a cenovo dostupného bývania, verejných služieb, zdravotnej starostlivosti, dlhodobej starostlivosti, vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, ako aj investovanie do lepších pracovných príležitostí s cieľom zabrániť vyľudňovaniu; vyzýva členské štáty, aby zaručili univerzálny prístup k vysoko kvalitným verejným službám založený na právach a investovali do nich; takisto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v plnej miere vykonávali európsku stratégiu v oblasti starostlivosti, ktorou sa zabezpečia kvalitné, cenovo dostupné a prístupné služby starostlivosti v celej EÚ;

13. naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty na zabezpečenie toho, aby zelená transformácia bola sociálne spravodlivá, a to s osobitnou podporou pre pracovníkov, domácnosti, regióny a podniky zasiahnuté štrukturálnymi zmenami a novými požiadavkami trhu práce; konštatuje, že stratégie adaptácie na zmenu klímy a zmierňovania zmeny klímy, ak sa dôsledne formujú prostredníctvom silného

sociálneho dialógu, môžu vytvárať odolné hospodárske ekosystémy, kvalitné pracovné miesta, udržateľné podniky a inkluzívnejšie spoločnosti, pričom sa na nikoho nezabudne;

14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby stavali na Sociálno-klimatickom fonde a položili základy na prispôsobenie a posilnenie systémov sociálnej ochrany na vnútroštátnej úrovni s podporou EÚ s cieľom posilniť sociálnu odolnosť voči vplyvom zmeny klímy a zhoršovania životného prostredia na pracovné miesta a životné podmienky a zabezpečiť, aby dotknuté komunity boli plne pripravené na nový trh práce;

15. vyzýva na prehĺbenie podpory pre štátnych príslušníkov tretích krajín, aby sa integrovali do trhu práce EÚ a naplno využívali svoj talent, pričom kvalitné pracovné miesta a pracovné podmienky by mala posilniť účinná integračná politika, ktorá by sa mala plne dopĺňať s využívaním talentov z EÚ;

16. vyzýva na podrobné sledovanie aktívnych opatrení trhu práce, ako aj na primeranú podporu príjmu, prístup k dôstojnému a cenovo dostupnému bývaniu a všeobecné poskytovanie sociálneho zabezpečenia s cieľom zaručiť nediskriminačnú účasť osobám najviac vzdialeným od trhu práce, najmä ženám, osobám so zdravotným postihnutím, migrantom, príslušníkom komunity LGBTIQ+, mladým ľuďom vstupujúcim na trh práce, starším ľuďom, ľuďom vo vidieckych a vzdialených oblastiach, dlhodobo nezamestnaným osobám a Rómom a ostatným menšinám; takisto zdôrazňuje potrebu náležitej sociálnej ochrany a podpory pre samostatne zárobkovo činné osoby; v tejto súvislosti pripomína, že úrovne dávok minimálneho príjmu sú väčšinou výrazne pod vnútroštátnymi hranicami chudoby v EÚ; naliehavo vyzýva členské štáty, aby v plnej miere vykonávali odporúčanie Rady o primeranom minimálnom príjme[1]; pripomína dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú systémy minimálneho príjmu na celom svete s cieľom pomôcť ľuďom vymaniť sa z chudoby;

17. domnieva sa, že sociálne hospodárstvo je mimoriadne dôležitou hnacou silou vykonávania Európskeho piliera sociálnych práv a jeho cieľov, keďže často poskytuje zamestnanie zraniteľným a vylúčeným skupinám a zvyšovanie úrovne ich zručností; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili podporu všetkým podnikom sociálneho hospodárstva, s cieľom podporovať kvalitnú, dôstojnú a inkluzívnu prácu; zdôrazňuje, že projekty sociálneho hospodárstva si vo všeobecnosti vyžadujú úzke partnerstvo s verejnými subjektmi, a preto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili rámec pre spoluprácu medzi verejnými orgánmi a organizáciami sociálneho hospodárstva;

---

[1] Odporúčanie Rady z 30. januára 2023 o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie (Ú. v. EÚ C 41, 3.2.2023, s. 1).

18. zdôrazňuje, že podmienkou dosiahnutia cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030 je aj uplatňovanie zásad dobrej správy vecí verejných založených na právnom štáte, zodpovedných inštitúciách, účinnom vykonávaní, monitorovaní a presadzovaní a predchádzaní právnej neistote, a to i v krajinách uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ; žiada, aby politické vyhlásenie vyplývajúce z druhého svetového samitu obsahovalo zmysluplné záväzky týkajúce sa presadzovania cieľov udržateľného rozvoja a riešenia pretrvávajúcich nedostatkov v sociálnom rozvoji, ako aj silné mechanizmy monitorovania a preskúmania; zdôrazňuje, že je potrebné pravidelne vykonávať dôkladný proces preskúmania vrátane dvojročných ministerských vyhlásení; podporuje oživenie Komisie OSN pre sociálny rozvoj a väčšie zapojenie ministerstiev práce a sociálnych partnerov a vyzýva MOP, aby pôsobila ako primárny monitorovací orgán;

19. pripomína, že mier a globálna spolupráca sú základnými podmienkami na dosiahnutie udržateľného rozvoja v Európe a na celom svete; zdôrazňuje, že EÚ musí zohrávať vedúcu úlohu v oblasti medzinárodných ľudských práv, a to úplným a účinným vykonávaním medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv; konštatuje, že globálny záväzok týkajúci sa nástrojov v oblasti ľudských práv sa musí posilňovať aj využívaním diplomatických a hospodárskych príležitostí, ako aj tým, že sa iným nástrojom – ako sú mimovládne organizácie a odborové zväzy – umožní slobodne pracovať na presadzovaní ľudskoprávnych a sociálnych noriem na celom svete; naliehavo vyzýva členské štáty OSN, aby podporovali a presadzovali úlohu sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti na svojom území a zabezpečili ich zmysluplné začlenenie do prípravy samitu a nadväzujúcich opatrení; zdôrazňuje, že silné zapojenie viacerých zainteresovaných strán do tvorby politík a účinného kolektívneho vyjednávania môže významne prispieť k pokroku pri dosahovaní cieľov sociálneho rozvoja; pripomína, že ľudské a sociálne práva môžu dôveryhodne presadzovať len krajiny, ktoré si samy plnia svoje povinnosti;

20. vyzýva OSN a všetky zúčastnené krajiny, a najmä hostiteľské krajiny sociálneho samitu, aby v plnej miere dodržiavali pracovné a sociálne práva, a to aj ratifikáciou základných dohovorov MOP a záväzkom dodržiavať hodnoty sociálnej deklarácie; zdôrazňuje význam Európskeho piliera sociálnych práv, ako aj vyhlásenia z La Hulpe pre vybudovanie silnej sociálnej Európy; zdôrazňuje, že je potrebné obnoviť záväzok dosiahnutia sociálnych cieľov EÚ aj cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030 v Európe i na celom svete;

21. so znepokojením berie na vedomie pomalý pokrok pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja v celej EÚ, pričom tempo napredovania od roku 2020 do roku 2023 je menej ako polovica tempa v období 2016 – 2019; vyjadruje znepokojenie nad tým, že ciele udržateľného rozvoja neboli výslovne uvedené v politických usmerneniach súčasnej predsedníčky Európskej komisie; zdôrazňuje, že je dôležité posilniť

záväzok EÚ k sociálnemu pokroku a dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby dodržali svoj záväzok plniť spoločné ciele EÚ, a najmä článok 3 Zmluvy o EÚ; v tejto súvislosti vyzýva EÚ, aby sa konštruktívne zapojila do prijatia dohody OSN v oblasti podnikania a ľudských práv s cieľom regulovať činnosti nadnárodných spoločností a ďalších podnikov, zaručiť spravodlivé mzdové postupy nad rámec EÚ a umožniť obetiam nespravodlivých mzdových postupov domáhať sa nápravy;

22. vyzýva EÚ, aby podporovala globálny prechod od neformálneho k formálnemu zamestnaniu v súlade s odporúčaním MOP č. 204, a to presadzovaním spravodlivých pracovných noriem, dôstojnej práce a prístupu k sociálnej ochrane; podporuje začlenenie tohto cieľa do politík EÚ v oblasti rozvoja, obchodu a vonkajšej činnosti;

23. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.